

ג ל י ו נ ו ת ל ע י ו נ ב פ ר ש ת ה ש ב ר ע
ערוכים בידי נחמה ליבוביץ
יו"ל ע"י מוסד תורה והשכלה למבוגרים ולנער
הסדרות נש"י מזרחי באמריקה

כ"ג - כ"ד

בלק (תשי"א)

א. שאלות כלליות:

- 1א. השוה את ארבעה משלי בלעם זה לזה: (א) כ"ג, ז' - י'
(ב) כ"ג, י"ח - כ"ד
(ג) כ"ד, ג' - ט'
(ד) כ"ד, ט"ו - כ"ד

מה ההבדל ביניהם, היט לראות בידר במ נאמרו - הדרגה?
העזר בדברי הרמב"ן כ"ד י"ד ד"ה לכה איצרך פחל קן "והנבואה הזאת לימות המשיח".

2א. בסני משליו האחרונים מקדים בלעם הקדמה "נאום בלעם בנו בעור...." החוכל למצוא סבה לכך, למח נאמרה הקדמה זו רק בסני משליו האחרונים ולא בראשונים, היט ללמוד מהקדמה זו על סנוי בעמדה בלעם?

לסאלה זו השוה גם גליון בלק תש"ז סאלה 1א.
(השוה גם את הפסוקים הקודמים בכל פעם למשל:
לפני משל א: כ"ג ד': ויקר אלוהים אל בלעם... ויחס ה' דבר בפני בלעם
לפני משל ב: כ"ג ט"ז: ויקר ה' אל בלעם ויחס דבר בפני
לפני משל ג: כ"ד ב': ותחי עליו רוח אלוהים
לפני משל ד: כ"ד י"ט:... איצרך אשר יעשה העם....)

ב. כ"ד י"ז דרך כוכב מיעקב וקס שבט....

רמב"ן י"ז ד"ה אראנו: ד"ה וקס שבט; ד"ה ומחץ פאתי מואב.
י"ט ד"ה וירד מיעקב; ד"ה והאביד טריד מעיר.

רמב"ן ה"לכות מלכים י"א א': המלך המשיח עתיד לעמוד ולהחזיר מלכות דוד ליוסנה לממסלה הראשונה ובנוה המקדש ומקבץ נדחי ישראל. וחוזרין כל המספטים מחיו בימיו מהחיו מקודם מקריבין קרבנות ועוסין סמטין ויובלות ככל מצוה האמורה בתורה. וכל מי סאינו מאמין בו או מי סאינו מחכה לביאתו, לא בסאר הנביאים בלבד הוא כופר אלא בחורח ובמסח רבנו, סהיי חתורה העידה עליו (דב' ל' ג'-ה'): "וטב ה' אלוהיך את סבוךך ורחמך וסב וקבצך מכל העמים אשר הפיצך ה' אלוהיך סמה. אם יחיה נדחך בקצה הסמים מסס יקבצך ה' אלוהיך ומסס יקחך. והביאך ה' אלוהיך אל הארץ אשר ירסו אבותיך". ואלו הדברים המפורסמים בחורה הם כוללים כל הדברים סנ' על ידי כל הנביאים, אף בפרסח בלעם נאמר וסס נבא בסני מטיחיס. במסח הראסון סהוא דוד, סהחיע את ישראל מיד צריהם, ובמסח האחרון סעומד מבניו סמוטיע את ישראל באחרונה. וסס הוא אומר: "אראנו ולא עתה" - זה דוד. "אסורנו ולא קרוב" - זה מלך המסח. "דרך כוכב מיעקב" - זה דוד. "וקס שבט מישראל" - זה מלך המסח. "ומחץ פאתי מואב" - זה דוד, וכך הוא אומר: (סמואל ב' ה' ב') "ויך את מואב". "וקרקר כל בני סח" - זה המלך המסח סנאמר בו: (זכרי' ס' י') "ומסלו מ"ס עד יס". "והיה אדום ירסח" - זה דוד סנ' (סמואל ב' ה' י"ד) "ותחי כל אדום עבדים לדוד". "והיה ירסח סעיר" - זה מלך המסח סנ' (עובדיה א' כ"א) "ועלו מוטיעים בהר ציון לספוט את הר עסו".

ראב"ע י"ז ד"ה וקס שבט חחל מן "ורבים פרסוהו"

ראב"ן י"ז ד"ה אראנו; ד"ה כל בני סח

רמב"ן י"ז ד"ה דרך כוכב מיעקב עד "מידו בחבט המוסל בו"

חזקוני י"ז ד"ה אראנו: על דוד נחנבא; ד"ה אסורנו ולא קרוב; כפל מלה הוא; ד"ה ומחץ פאתי מואב; הולך ומחנבא סלעתיד. ירסו עוד ישראל אדום ומואב כמו סחחנה סקבת"ו לאברהם בבריח בין חבריס; (בר' ט"ו י"ט) "את הקיני ואת הקנזי ואת הקדמוני" - סחס עמוך ומואב ואדום; ד"ה כל בני סח: הם בני מואב, סחס בני ערוה....; י"ט ד"ה רודה יקוט מיעקב וסאביד טריד מכל עיר אדום וזהו יואב סנ' (מלכים א' י"א ט"ז) "כי סחח חרסטיס יסב סס יואב.... כל זפר באדום".

1. מי הוא הכוכב והסבט לפי דעה הנ"ל? סדרם לקבוצות.

2א. החוכל להביא סעד מלסון הכחובים לכל אחת מן הקבוצות הנ"ל?

3. ולכל הדעות: למח אומר "דרך" בעבר ולא "ידרוך"?

ג. י"ז וקרקר כל בני סח.

ר' סמסון רפאל הירס (חרגום מגרמניה) "קרקר" מסרס קיר - הריסח הקירות. "בני סח" - כל באי עולס סלאחר המבול, סכן כלס "בני נח" האחרון לצאצאי סח. ויהיה סעמו: הכוכב הדרוך מיעקב - ישראל, המוליך את סבט - טריבס המוסל, יסבר סערי מואב ויפגו חומות כל העמים, כלומר: בפני כחח סל חורה ישראל המורה לעמים את הדרך היחידה לקראת תיסע - תהיה באין וכאפס ססתגרותו סל מואב במבצרו. גאות היבולתו חבטל ובני אדס יזנחו "חומותיהם": לא יסימו עוד מבסחם בתגבורת הכח החמרי, ולא יעריצוהו עוד כמסחס וכמגן.

1. במה סונה הרב הירס בפרוסו לפסוקנו מכלחמפרטיס חמוכאים בחאלח כ?

2. למי החכון הרב הירס בדבריו על "מואב"?